

ANKARA'NIN BEDESTEN VE HANLARI

Yahya AKSOY

Bedesten - Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Kentlerde sanat, ticaret yerleri olarak değerlendirilen esnaf çarşıları bedesten ve hanlar olarak anılırlar. Şimdilerde AVM oldular. "Averemu!" şarkısını hatırlatmaktalar.

BEDESTEN

Ankara kalesi hisarı dış duvarının Atpazarı bölgesindedir. Fatih Sultan Mehmet'in Sadrazamı Mahmut Paşa tarafından 96 hücreli olarak yaptırılmış olup değerli eşyaların saklandığı ticaretin merkezi yapısı durumunda.

KURŞUNLU HAN

Bedesten'in bitişiğinde. Tahrir defterlerinde 48 odadan oluştuğu ve Fatih devri vezirlerinden Rum Mehmet paşa tarafından yaptırıldığı ifade edilmekte. Sicil kayıtlarına göre

dönemin en işlek hanı olarak en fazla kira getirdiği bilgisine yer verilmekte. Bedesten'e yakın olması nedeniyle öncelikle sof tüccarların konaklamasına ve alış- veriş yapmalarına uygun bulunmaktaydı.

KAPAN HAN

Hisar yakınlarında Atpazarı batısına düşen han, Çelebi Mehmet devri emirlerinden Bayezid Paşa'nın oğlu İsa Bey tarafından yaptırılmış.

Kurşunlu Han

PEMBE HAN

Atpazarı'nda 28 odalı olarak yanındaki dükkânlarla bezcilere ve iplikçilere kiraya verilen ve gelirleri vakfa ait olan dönemin en işlek hanı olarak kayıtlara geçen bir yapıdır. Mart 1606 tarihli bir fermanla bu handan bahsedilmektedir.

HASAN PAŞA HANI

II. Bayezit devri emirlerinden Hasan Paşa tarafından kale dibinde yaptırılmış. Çevresinde Bedesten uzanan esnaf çarşıları "Uzunçarşı" olarak anılmakta.

TUZ HANI

XVI. yüzyılda Mimar Cafer adlı bir hayırsever tarafından yaptırılış küçük bir handır.

Çengelhan

Safranhan

ZAĞFIRANCI HANI

Kayseri'den Ankara'ya göçmüş Hacı İbrahim B. Hacı Mehmet tarafından, Atpazarı'nda 1512 yılında yaptırılmış. Hanın gelirleri, yakınındaki mescitlerin tamirine vakfedilmiş.

ÇENGEL HANI

Atpazarı'nda 1522 yılında Rüstem Paşa tarafından yaptırılmış.

BAKIR HANI

Karaca Paşa oğlu Ahmet Çelebi tarafından Atpazarı'nda 1462 yılında yaptırılmış.

Ankara'da yapılmış küçük hanlar olarak anılan Çatal Han, Yeni Han, Helvacı Hanı, Cemaloğlu Hanı gibi yapılar ile diğer esnaf çarşısı ve pazarları 15,16,17. yüzyılda Ankara'nın sosyal, kültürel ve ticari hayatına ışık tutmaktadır.

Bu alanda daha geniş bilgi edinmek isteyenler, Özer Ergenç'in büyük bir titizlikle yaptığı ayrıntılı araştırmalar sonucunda bilgi ve belgelere dayalı olarak hazırladığı ve Ankara Enstitüsü Vakfı tarafından bastırılan "XVI.Yüzyılda Ankara ve Konya" eserine başvurabilirler.

Türk tarihine, kültürüne ve özellikle Ankara tarihine değerli hizmetler veren Prof. Dr. Özer Ergenç'i ve vakıf yöneticilerini saygı ile selamlamaktayım. Tarih bilgisi, insanı bilinçli ve duyarlı yapar.

Çengelhan - Rahmi Koç Müzesi